



[Розширений пошук](#)

МЕНЮ

- [Архів](#)
- [Про "УМ"](#)
- [Реклама в "УМ"](#)
- [Передплата на "УМ"](#)
- [Контактна інформація](#)
- [Архів опитувань](#)
- [Карта сайту](#)

РОЗСИЛКА

- [Підписатися](#)
- [Відписатися](#)

ОПИТУВАННЯ

Чи підете ви голосувати на дострокові вибори?

- так
- ні
- ще не знаю;
- дивлячись по ситуації
- я не громадянин України
- (тривалий час не живу в Україні)

Кийок чи моніторинг?

Журналіст «УМ» побачив, наскільки відрізняються підходи в роботі з футбольними фанатами в польській поліції та вітчизняній міліції

Іван ЛЕОНОВ.



До проведення наступного чемпіонату Європи з футболу лишаються лічені роки. Місяць тому господарями Євро-2012 — Україною й Польщею — було створено одинадцять робочих груп співпраці в різних сферах, тож підготовка до проведення чемпіонату закипіла з новою силою. Втім не

стадіонами, аеропортами та готелями єдиними. Украй важливим завданням для організаторів масових заходів такого рангу є громадська безпека під час футбольних змагань. І лише запевнень міліцейського керівництва, мовляв, ми хоч зараз готові забезпечити порядок на матчі, замало. Тим паче що на пам'ять приходять свіжі приклади побиття фанатів тих чи інших вітчизняних клубів бійцями рідного «Беркута». Замало й відносної готовності бійців внутрішніх військ, яку вважають ледь не зразковою.

Під час нещодавнього знайомства автора з досвідом польської поліції в рамках міжнародного медіа-проекту «Партнерство задля демократії», що проходив у Вищій школі права й адміністрації Перемишль — Жешув, стало зрозумілим, чого саме не вистачає українським правоохоронцям, які несуть службу на стадіонах. Ідеться про три складові: адаптоване до європейських норм законодавство в площині масових заходів, злам «совкової» свідомості міліціонера — замість реакції кийком по факту правопорушення, робота на його запобігання, а звідси недалеко і до третього чинника — високої довіри суспільства до міліції, співробітників якої, у свою чергу, отримують гідну зарплатню. Коли ті ж фанати бачитимуть у людині в погонах не проблему і перешкоду, а помічника — конфліктних ситуацій у секторах уболівальників стане менше.

Те, що не написано пером...

Місяць тому МВС України запропонувало законодавчо обмежити доступ на стадіони тих фанів, які неодноразово хуліганіли під час матчів. За словами заступника міністра внутрішніх справ Олександра Савченка, відповідний законопроект про внесення змін до Адміністративного кодексу вже подано до Верховної Ради, слово лише за депутатами. Мовляв, чимало цивілізованих країн світу протистоять футбольним «ультрас» саме шляхом звернення правоохоронців до суду — після чого такий фанат футболу може спрямовувати власну агресію хіба що на телевізор.

Генерал Савченко, безумовно, має рацію, коли вказує на Польщу, де подібні обмеження давно діють, тому й змушений констатувати, що «в нас із польськими колегами спільні позиції, але різна законодавча база». Уникнути подібних законодавчих розбіжностей два тижні тому Польща запропонувала Україні вже під час робочої зустрічі представників Міністерств юстиції двох країн. У рамках підготовки до Євро-2012 поляки хотіли б обмінюватися з нами інформацією щодо футбольних бешкетників, які потрапили в поле зору правоохоронців. Але подібна співпраця буде малоефективною, доки Україна слідом за Польщею не запровадить процедуру прискореного провадження щодо осіб, які були затримані під час футбольних матчів. Але з огляду на розпуск вітчизняного парламенту стає зрозумілим, що наші футбольні хулігани можуть не хвилюватися з цього приводу щонайменше до весни 2009 року.

Далебі. Тоді як в Україні спортивні клуби та міліція часто сперечаються, хто саме відповідає за безпеку під час матчів, у Польщі кожна зі сторін має власні функції. Керівництво клубу як господар матчу має забезпечити перебування уболівальників команд-суперників у різних секторах із відокремленими входами, а поліція тримає на контролі загальні питання громадської безпеки. Як зазначив «УМ» воєвода Малопольського воєводства

РОЗДІЛИ

- [ІнФорУМ](#)
- [Політика](#)
- [Гаряча тема](#)
- [Україна і світ](#)
- [Право](#)
- [Культура](#)
- [Спорт](#)
- [Калейдоскоп](#)

ПОГОДА

Погода в Києві і по всій Україні.

КУРСИ ВАЛЮТ

[НБУ](#)

ГОРОСКОП

НОВИНИ САЙТУ

Єжи Міллер, усе, що відбувається на трибунах, записується на камеру та при необхідності може стати доказом у суді проти осіб, які розпочали сутичку або взяли в ній участь. Та й самі організатори внаслідок сутички можуть «попасти» на чималий штраф, а то й понести кримінальну відповідальність.

Мало того, на таких порушників у Польщі, окрім доступу на стадіон, чекає чимало інших обмежень. «Колишні правопорушники не зможуть займати посади в державних структурах та органах самоврядування, не зможуть стати вчителями, суддями, поліцейськими, журналістами, є певні обмеження й на інші професії», — каже пан воєвода. Тому польські фани тричі подумують, перш ніж скоювати правопорушення.

Інша справа — хулігани-іноземці, яким законодавство іншої держави «до лампочки». До зустрічі з ними Польща також готується, а полісмени не гребують набувати досвіду навіть на матчах низького рівня третьої ліги. При цьому нинішнє законодавство у сфері громадської безпеки їх уже не задовольняє, полісмени потребують більшого поступу. «Найважливішим елементом підготовки до Євро-2012 стане новий закон «Про безпеку масових заходів», який сейм Польщі має прийняти вже навесні 2009 року, — каже комісар штабу поліції комендатури Підкарпатського воєводства в Жешуві Маріуш Дзюба. — Відтоді футбольні матчі трактуватимуться статтями закону окремо від інших масових заходів, жорсткішими стануть і механізми покарання хуліганів на стадіонах. Новий закон протягом року ще корегуватиметься на практиці».

Що тут скажеш — у законодавчому плані ми далеко позаду від польських колег. Можливо, нашим суб'єктам законотворчої ініціативи вже зараз варто сідати за розробку необхідних змін у сфері громадської безпеки, щоб ухвалити їх уже в перші місяці роботи новообраного парламенту?

Сім фанів в автобусі, не рахуючи поліцейського

Уже зараз польські полісмени, які працюють з уболівальниками, чітко поділяються на дві категорії: патрульні та групи спостереження (моніторингу). Справа в тому, що в Польщі взяли за зразок перевірену чемпіонатом світу з футболу-2006 модель роботи німецької поліції. Відтепер жодна організована група фанів не може пересуватися територією Польщі без супроводження поліції. «Приїжджі фани додають нам проблем, їхні групи все активніше переміщуються, а кількість постійно збільшується, — зізнається комісар Дзюба. — Але водночас збільшується і кількість поліцейських, які з ними працюють. Збираємося довести кількість полісменів у співвідношенні до фанів на рівні один до десяти, а якщо кошти дозволять, то й один до семи!»

Керівники поліції Підкарпатського воєводства додають, що, перш за все, працюють на запобігання правопорушень, їхню профілактику, тобто не чекають «з моря погоди», коли фанати вже пішли «лава на лаву». Відтак конфліктних ситуацій часто вдається уникнути. Додамо сюди ще й аналіз ризику правопорушень на майбутніх матчах, переїзд фанатів та контроль за ними перед входом на стадіон, запобігання агресії на стадіоні тощо. Поліція постійно моніторить інформацію про групи ризику — так званих «псевдофанатів», обмінюється даними з громадськими організаціями і усе це вносить у комп'ютерні бази даних, про які наша міліція може поки що лише мріяти. Отже, вирахувати футбольних «ультрас» поліції не складно вже під час перетину ним кордону.

І патрульні, і групи моніторингу мають фото- і відеотехніку, але лише останні можуть фіксувати «псевдофанатів» неявно, контактувати з ними в цивільному одязі, тримаючи ситуацію на контролі. Під час гри дії поліції мало чим відрізняються від дій нашої міліції. Поліцейські так само охороняють трибуни, патрулюють територію стадіону, мають резервні підрозділи та техніку для локалізації можливих сутичок. Однак при цьому місцева поліція постійно обмінюється інформацією з патрульними, які супроводжували вболівальників.

Прошу паспорт пана з «України молодій»

Ще одне актуальне питання безпеки — протистояння терористичним загрозам. Продемонстровані українським журналістам дії антитерористичного підрозділу Підкарпатської комендатури під час непередбачуваних ситуацій особливо не вразили. Наші бійці зі спецпідрозділів МВС та СБУ здатні не менш вправно класти терористів «фейсом» в асфальт. Щодо технічної складової — поліція воєводства має такі ж самі «совкові» гелікоптери Мі-2 та Мі-8. Щоправда, можна позаздрити оснащення групи розмінування, яка має сучасного робота для дистанційного розмінування Inspector. Без жодної загрози для життя ним керує на відстані за допомогою спеціального пульта поліцейський. Одна така «іграшка» коштує чимало — 250 тисяч доларів. Роботів для польської поліції було придбано за підтримки ЄС. Жешувські «антитерористи» вже зараз готуються до Євро-2012 і запевняють, що кращі із них на період чемпіонату нестимуть службу навколо стадіонів, яким пощастить прийняти фінал.

Інша складова — польські полісмени працюють самовіддано, дорожать своїм робочим місцем, адже отримують гідну зарплатню. Лише цього року їм укотре підвищать оплату праці у середньому на 522 злотих — це близько 1150 гривень, а такою є лише середня зарплатня пересічного українського патрульного.

Самі полісмени кажуть, що їхня структура пройшла у свідомості громадян шлях від міліції, яка придушувала народні виступи силою (приклад 1981 року), до нової поліції, якій найбільше довіряє суспільство. Кожні два місяці рівень підтримки поліції контролюють, і він постійно зростає (наразі становить близько 75 відсотків! — Авт.). Як тут не згадати про гасло міністра Луценка «Міліція — з народом!», яке з 2005 року так і лишається гаслом.

І останнє: з роботою поліції не під час «показухи» чи спілкування з представниками комендатур, а що називається «наживо», автору таки пощастило познайомитися, коли фотографував старовинний замок Любомирських у Жешуві. Журналіст «УМ» ще не встиг підійти до центрального входу і дізнатися, що нині тут розташовані окружний суд і прокуратура, а не музей, як його вже запросили до будівлі для з'ясування особи і намірів. Суддям, які передали сигнал поліції, здалося підозрілим, що якийсь чоловік щось фіксує з-під поли куртки «невідомим пристроєм». Пристрій виявився звичайним «цифровиком», а от паспорта в іноземного журналіста «УМ» при собі не виявилось (сумку лишив у конференц-залі, а час, призначений для кави-брейк вирішив присвятити знімкуванню замку). Звісно, що репортерське посвідчення зарубіжної газети замінити паспорт із легальною візою не могло. Втім поліціянти поводитись у край чемно, що не могло не здивувати, і протягом півгодини (після підтвердження особи у приймаючої сторони та запиту даних у візовому відділі) усі питання були зняті. Після спілкування з рядовими полісменами ще довго порівнював шанси якогось іноземця у подібній ситуації, але в нашому рідному відділку міліції...

Статті по темі



[Друкowana версия](#)

[Парламент-музей з охоронцями-«гардеробниками»](#) (11.10.2008)

[Кобзар — і той у тозі](#) (11.10.2008)

[Вікно в діаспору](#) (20.09.2008)

[НОВИНИ ПЛЮС](#) (06.09.2008)

[Ще один на рахунку](#) (06.09.2008)

[Як годувати сепаратистів з долони](#) (06.09.2008)

[А корабель приплив](#) (06.09.2008)

[Чурек і сакля... І миротворча місія!](#) (03.09.2008)

[НОВИНИ ПЛЮС](#) (18.07.2008)

[Валерій Семенов: Ситуація з українством у Росії катастрофічна](#) (18.07.2008)

 [Обговорити у форумі](#)